

SENTÈNCIA 20-99 DE 2 DE SETEMBRE DE 1999

Ponent : M.I. Sr. Josep Lluís VÀZQUEZ SOTELO

ANTECEDENTS DE FET

I. RESULTANT: Que el Tribunal de Corts dictà sentència en la causa de referència, la part dispositiva de la qual diu: "FALLEM: que hem de condemnar i condemnem als acusats Alejandro A.C. i Francisco M.S., com a responsables penalment en concepte d'autors d'un delicte major de falsificació de document privat i d'un delicte menor d'estafa, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena de SIS MESOS DE PRESÓ CONDICIONAL i multa de CINQUANTA MIL PESSETES (50.000), així com al pagament de les despeses processals i a indemnitzar, conjunta i solidàriament, a la societat Anònima d'Equipament Turístic-Esportiu d'Encamp (SAETDE) en la quantitat de 140.000.- pessetes.

Que hem d'absoldre i absolem a l'acusat Antonio T.W. dels delictes major de falsificació i menor d'estafa pels quin venia acusat".

II. RESULTANT: Que el citat pronunciament està basat en els següents fets provats: que els acusats Alejandro A.C. i Francisco M.S., ambdós de nacionalitat espanyola i sense antecedents penals, el dia 5 de febrer de 1998 es trobaven esquiant a l'estació Pas de la Casa-Grau Roig emprant sengles forfaits de temporada falsos, ambdós amb idèntica numeració (1186), els quals havien confeccionat els acusats mitjançant una fotocòpia en color d'un forfait autèntic, retocant-ne posteriorment la numeració, tota vegada que el forfait autèntic núm. 1186 de la temporada 97/98 havia estat anul·lat i no va ser lliurat a nom de ningú.

L'estació d'esquí Pas de la Casa-Grau Roig és titularitat de la Societat Anònima d'Equipament Turístic-Esportiu d'Encamp (SAETDE), sent l'import del forfait de la citada temporada de 70.000 pessetes.

No consta acreditat que l'acusat Antoni T.W. facilités el forfais autèntic núm. 1135, expedit al seu nom, als altres dos acusats, a l'objecte de que confeccionessin els dos forfais falsos que els foren intervinguts.

III. RESULTANT: Que contra la referida sentència s'interposà recurs per la representació dels processats Alejandro A.C. i Francisco M.S. El recurs es fonamenta en vulneració del dret fonamental a la presumpció d'innocència i en la no aplicació en la sentència de la regla *in dubio pro reo*. En el fonament segon del recurs senyala la representació dels recurrents que "està d'acord amb la qualificació del Tribunal i també del Ministeri Fiscal en el sentit de considerar que els dos acusats portaven sengles forfais falsos", fets que semblen indiscutibles si bé "d'altra banda i en desacord amb el Tribunal considera que no ha quedat provat que els mateixos (processats) fossin els que falsificaren el forfait" de la mateixa manera que no s'ha acreditat que el Sr. Antoni T.W. col·laborés en la presumpta falsificació i sense que el recurrent entengui perquè en la sentència es fa una valoració provatòria diferent respecte dels processats i respecte d'aquesta tercera persona (Antoni T.W.) inicialment també inculpada. La fonamentació jurídica del recurs es construeix en base de les sentències d'aquesta Sala de 13 de juliol de 1992, 11 de març de 1994 i 7 de juny de 1995, segons les quals la prova indiciària és admissible en el procés penal modern i s'admet com a prova vàlida per a desvirtuar la presumpció d'innocència, sempre que concorrin els requisits que dites sentències estableixen per a que pugui reconèixer-se-li el necessari poder provatori neutralitzador del dret fonamental a la innocència. Sosté el recurrent que els indicis no han quedat mínimament provats i que no s'ha practicat cap prova pericial conduent a justificar la falsificació, no sent lògiques les conclusions a que arriba el Tribunal en la sentència recorreguda, ja que resulta incongruent la condemna dels dos processats per la falsificació dels forfais que utilitzaven i a la vegada l'absolució de Antoni T.W. posseïdor del forfait original 1135 que suposadament s'hauria utilitzat per a la falsificació.

IV. RESULTANT: Que al citat recurs s'hi formulà oposició per la representació processal de SAETDE, al·legant substancialment que la pròpia representació dels recurrents en el fonament 2n del seu recurs reconeix estar d'acord en que els dos acusats portaven sengles forfais falsos, així com que de les seves pròpies declaracions es

podia deduir la falsificació dels documents intervinguts. En contra dels recurrents addueix que si que existeix prova de que els processats són autors de les falsificacions per les que han estat condemnats. Es tracta de prova indiciària basada en que els forfaits intervinguts que portaven els recurrents eren falsos; que els dos processats són amics i esquaven junts; que els forfaits portaven el mateix núm. i que aquest era fals; que la explicació donada pels condemnats sobre l'origen dels forfaits és idèntica i que aquesta explicació s'ha demostrat incerta, sent molt simptomàtic que els condemnats haguessin variat les seves declaracions a la vista oral, ja que mentre en les seves declaracions inicials afirmaven que la persona que els havia venut els forfaits es trobava a l'interior de la tenda o estand, aquella declaració fou rectificada a partir del moment en que l'acusació particular aportà en la seva qualificació provisional el document que desmentia aquelles afirmacions, ço que obligà als processats a afirmar en el judici que el presumpte venedor es trobava fora de l'establiment. Conclou l'acusació particular la seva impugnació al·legant que l'únic que no ha pogut establir la sentència com a provat és a partir de quin forfait original es realitzà la falsificació, però aquesta circumstància és indiferent als efectes de la condemna dels processats.

V. RESULTANT: Que en el mateix tràmit d'al·legacions el representant del Ministeri Fiscal s'oposà al recurs dels processats i sol·licità la confirmació de la sentència recorreguda, al·legant substancialment que els processats Alejandro A.C. i Francisco M.S. foren controlats pel personal de l'estació d'esquí amb dues fotocòpies plastificades d'un forfait original, ambdues amb idèntica numeració (1186), sense que el forfait original corresponent a aquell número i a la temporada 97/98 hagués estat emes ni entregat a ningú, ja que fou anul·lat per la pròpia estació d'esquí.

VI. RESULTANT: Que en la vista del recurs les parts i el Ministeri Fiscal mantingueren els seus mateixos punts de vista i argumentacions, sol·licitant els recurrents l'estimació del recurs i la seva lliure absolució; el Ministeri Fiscal i l'acusació particular la confirmació de la sentència.

FONAMENTS DE DRET

I. CONSIDERANT: Que els recursos dels processats, així com la oposició efectuada, giren al voltant de la prova, no tant dels fets, sinó de la participació en ells dels recurrents condemnats en la sentència. Fora d'aquests problemes no es plantegen en els recursos altres qüestions de tipus penal ni processal. A la seva vegada, els problemes de prova, a manca de prova directa es reconduïxen a la correcta utilització en la sentència de la prova indiciària com a prova de càrrec vàlida per a desvirtuar la inicial presumpció d'innocència de tot ciutadà sotmès a un procés penal.

II. CONSIDERANT: Que la pròpia representació dels recurrents admet expressament que els processats portaven per a practicar l'esquí dos forfaits falsos (diu textualment "està d'acord amb ... que els dos acusats portaven sengles forfaits falsos"). També accepta que en dits bitllets "figurava la mateixa numeració quan ... cada forfait ha de tenir un número diferent".

Així mateix reconeix expressament la representació dels processats recurrents que en la causa consten declaracions del Sr. Joan Manel M.M., acreditant que el forfait original núm. 1186 havia estat anul·lat per l'administració de la estació d'esquí (circumstància que s'aprofita per a reproduir-los falsament), constant també la declaració del Sr. Carles P.L., el qual especifica les característiques dels forfaits utilitzats en la estació Pas de la Casa-Grau Roig, que comparats amb els utilitzats pels processats acredita notòriament la falsificació dels mateixos (partint del núm. 1135 i tancant els dos últims números. és possible crear el núm. fals 1186, utilitzat per atribuir numeració als dos bitllets inexistents utilitzats pels processats).

III. CONSIDERANT: Que l'admissió pels recurrents de la citada dada objectiva, admissió forçada per la clamorosa evidència dels fets, suposa comptar amb un dels indicis més valuosos que es pot utilitzar en el procés penal, qual és l'indici consistent en "portar el cos del delict", que ja des de fa segles ha estat considerat com un dels més vehements indicis de criminalitat, dels que per sí sol és suficient per fonamentar la condemna a no ser que els processats proporcionin una contraprova de la seva innocència que destrueixi contundentment la força acusadora de dit indicatiu. Veure sortir d'un domicili a un home amb una arma ensangrentada i descobrir a continuació el cadàver o el ferit ha estat sempre un indicatiu concloent de que aquella

persona ha participat en la comissió del crim que a continuació es descobreix, a no ser que aportí una coartada (*alibi* o *contraindicio*) amb suficient valor provatori per a neutralitzar el que deriva del poderós indici; prova que no han aportat en absolut els processats en aquesta causa, els quals, d'altra part, no han mantingut inalterades les seves declaracions, l'actitud processal dels quals a la seva vegada subministra un altre indici (encara que de menor entitat) que potencia o reforça l'anterior. Aquests raonaments i constàncies provatòries condueixen necessàriament a la desestimació dels recursos.

IV. CONSIDERANT: Que sent correcta la doctrina jurisprudencial sobre presumpció d'innocència i sobre prova indiciària elaborada per aquesta Sala en les sentències que invoquen els recurrents, a les quals se'n podria afegir altres que per ser conegudes no és necessari citar, el cert és que la prova del delictes i de la seva participació en ell pels processats, que òbviament es lucraren amb la utilització dels forfaits falsos, no exigeix que es provi exhaustivament (com pretén la representació recurrent) tot l'itinerari delictiu fins a les seves últimes etapes, sent suficient que es pugui establir com a provada la etapa del crim en la que apareixen implicats els processats encara que falti la prova d'altres etapes (anteriors o posteriors) del *iter criminis*, o de la criminalitat d'altres persones sense quina constància és possible jutjar als processats com a responsables dels fets que respecte d'ells consten provats en la causa. Al que s'ha dit s'ha d'afegir que la inferència lògica-deductiva utilitzada pel Tribunal de Corts ha de considerar-se correcta, devent considerar-se també suficient la motivació de la sentència exigida quan es precís acudir a la prova indirecta, devent, no obstant, recordar que en el recurs no s'ha atacat aquest aspecte formal de la sentència, raons per les quals també els recursos han de ser desestimats.

V. CONSIDERANT: Que la desestimació dels recursos s'ha de traduir en la imposició d'elles costes processals als recurrents.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

D E C I D I M

1. Desestimar els recursos interposats en la causa i rotlle de referència al principi invocats per la representació dels processats Alejandro A.C. i Francisco M.S.

2. Confirmar íntegrament la sentència dictada pel Tribunal de Corts en la causa 30-3/98, de data 20 de gener de 1999.

3. Imposar als recurrents les costes processals del recurs.

4. Retornar la Causa al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.